

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST — REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

MINISTERIE

VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

N. 98 — 2124

[S - C - 98/31339]

16 JULI 1998. — Ordonnantie betreffende de toekenning van subsidies om investeringen van openbaar nut aan te moedigen (1)

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft aangenomen en Wij, Regering, bekrachtigen hetgeen volgt :

HOOFDSTUK I. — *Algemene bepalingen*

Artikel 1. Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Art. 2. Overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie gaat de Regering over tot de toewijzing en de verdeling van subsidies, bestemd voor de aanmoediging van investeringen van openbaar nut betreffende de openbare ruimten, de gebouwen en de sanering op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 3. Voor de berekening van de termijnen die aan de Regering of de aanvragers of ontvangers van een subsidie worden toegewezen, zijn de volgende regels van toepassing:

1° de termijn begint te lopen vanaf de dag volgend op die waarop de documenten ontvangen worden;

2° de vervalddag is in de termijn begrepen.

Wanneer de vervalddag een zaterdag, een zondag of een feestdag is, wordt de vervalddag uitgesteld tot de volgende werkdag. Onder feestdagen verstaat men de volgende dagen: 1 januari, Paasmaandag, 1 mei, Hemelvaartdag, Pinkstermaandag, 21 juli, 15 augustus, 1, 2, 11 en 15 november, 25 en 26 december, alsmede de bij besluit van de Regering bepaalde dagen.

De akten van de aanvragers, de begunstigen en van de Regering worden verstuurd hetzij bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, hetzij per drager, met dien verstande dat de akte in dit laatste geval overhandigd wordt tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

Art. 4. Kunnen genieten van de subsidies toegekend krachtens deze ordonnantie :

1° de gemeenten;

2° de intercommunales;

3° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

4° de kerkfabrieken en consistories;

5° de administratieve organen van de andere erkende erediensten;

6° de rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor het uitoefenen van de lekenmoraal;

7° de publiekrechtelijke rechtspersonen die hiertoe worden aangewezen door de Regering.

HOOFDSTUK II. — *Begrotingsbepalingen*

Art. 5. Het bedrag van de subsidies bestemd voor de gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, kerkfabrieken en consistories wordt bepaald voor opeenvolgende periodes van drie jaar. De eerste periode van drie jaar vangt aan op 1 januari van het jaar waarin deze ordonnantie in voege treedt.

Het eerste jaar van elke driejarige periode wordt een vastleggingskrediet uitgetrokken op de gewestbegroting om subsidies toe te kennen om de investeringen van openbaar nut aan te moedigen door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en door de kerkfabrieken en consistories. Van dit krediet is zeventig procent bestemd voor de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V. Dertig procent van deze kredieten is bestemd voor de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

Elk jaar wordt een derde van het bedrag bedoeld in het eerste lid opgenomen als ordonnanceringskredieten in de Gewestbegroting en uitbetaald ten gunste van de gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen bedoeld in hoofdstuk III.

Art. 6. De subsidies toegekend aan de gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, kerkfabrieken en consistories worden toegekend binnen de perken van de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V.

(De nota's betreffende deze tekst bevinden zich op blz. 26740.)

MINISTERE

DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

F. 98 — 2124

[S - C - 98/31339]

16 JUILLET 1998. — Ordonnance relative à l'octroi de subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public (1)

Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale a adopté et Nous, Gouvernement, sanctionnons ce qui suit :

CHAPITRE Ier. — *Généralités*

Article 1er. La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Art. 2. Le Gouvernement alloue et répartit, conformément aux dispositions de la présente ordonnance, des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public relatifs aux espaces publics, aux bâtiments et à l'assainissement sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 3. Pour le calcul des délais qui sont impartis au Gouvernement et aux demandeurs ou bénéficiaires de subsides, les règles suivantes sont d'application :

1° le point de départ du délai est le lendemain du jour de la réception des documents;

2° le jour de l'échéance est compté dans le délai.

Lorsque le jour de l'échéance est un samedi, un dimanche ou un jour férié, l'échéance est reportée au jour ouvrable suivant. On entend par jours fériés, les jours suivants : le 1er janvier, le lundi de Pâques, le 1er mai, l'Ascension, le lundi de Pentecôte, le 21 juillet, le 15 août, les 1er, 2, 11 et 15 novembre, les 25 et 26 décembre, ainsi que les jours déterminés par arrêté du Gouvernement.

L'envoi des actes par les demandeurs, les bénéficiaires et par le Gouvernement se fait soit par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception, soit par porteur, étant entendu que, dans ce dernier cas, la remise de l'acte a lieu moyennant la délivrance d'un récépissé.

Art. 4. Peuvent bénéficier des subsides accordés en vertu de la présente ordonnance :

1° les communes;

2° les intercommunales;

3° les centres publics d'aide sociale;

4° les fabriques d'église et consistoires;

5° les organes d'administration des autres cultes reconnus;

6° les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque;

7° les personnes morales de droit public désignées à cet effet par le Gouvernement.

CHAPITRE II. — *Dispositions budgétaires*

Art. 5. Le montant des subsides destinés aux communes, centres publics d'aide sociale, fabriques d'églises et consistoires est fixé pour des périodes successives de trois années. Le premier triennat prend cours le 1er janvier de l'année de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

La première année de chaque triennat, un crédit d'engagement est inscrit au budget régional en vue d'allouer des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public par les communes, centres publics d'aide sociale et fabriques d'église et consistoires. Septante pour cent de ce crédit est destiné à la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V. Trente pour cent de ces crédits sont destinés à la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

Chaque année, un tiers du montant visé à l'alinéa premier est inscrit sous la forme de crédits d'ordonnancement au budget régional et liquidé au profit du service régional de financement des investissements communaux visé au chapitre III.

Art. 6. Les subsides octroyés aux communes, centres publics d'aide sociale, fabriques d'église et consistoires sont alloués dans les limites de la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V.

(Les notes concernant ce texte se trouvent p. 26740.)

Specifieke subsidies kunnen worden toegekend aan de gemeenten binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

De subsidies voor de intercommunales, voor de bestuursorganen van erkende erediensten niet bedoeld in het eerste lid, voor rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de lekenmoraal en voor publiekrechtelijke rechtspersonen die door de Regering worden aangewezen, worden door de Regering toegekend binnen de perken van de kredieten die daartoe beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK III. — *De gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen*

Art. 7. Er wordt een gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen opgericht, hierna te noemen : "de dienst". Deze dienst is een Staatsdienst met afzonderlijk beheer in de zin van artikel 140 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en wordt onder het gezag geplaatst van de Minister bevoegd voor Plaatselijke besturen.

De dienst betaalt aan de gemeenten de driejarige investeringsdotatie en de ontwikkelingsdotatie uit.

Hij beschikt over de volgende financiële middelen :

- 1° de driejarige investeringsdotatie;
- 2° de driejarige ontwikkelingsdotatie.

De uitgaven van de dienst bestaan uit de uitbetaling van de subsidies toegekend in het kader van de driejarige investerings- en ontwikkelingsdotaties aan de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories.

HOOFDSTUK IV. — *Het driejarig investeringsprogramma*

Art. 8. Elke subsidieaanvraag wordt afhankelijk gesteld van de opstelling van een driejarig investeringsprogramma. Dit programma kan door de aanvrager binnen de driejarige periode worden gewijzigd. Enkel projecten ingeschreven in het driejarig investeringsprogramma komen in aanmerking voor een subsidie.

Art. 9. Het driejarig investeringsprogramma wordt opgesteld op een formulier overeenkomstig het door de Regering bepaalde voorbeeld. Het bevat ten minste de volgende elementen :

- 1° indien het een gemeente betreft, een lijst van de geplande investeringen in het kader van de driejarige investeringsdotatie, vergezeld van een nota waarin uitdrukkelijk geformuleerd wordt op welke manier tegemoet gekomen wordt aan de prioriteiten van het gemeentelijk ontwikkelingsplan of bij uitblijven hiervan, aan deze van het basisdossier;
- 2° indien het een gemeente betreft, een lijst van de investeringen die ze wenst te doen in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie overeenkomstig artikel 14;
- 3° voor de andere aanvragers een lijst van de geplande investeringen, subsidieerbaar uit hoofde van deze ordonnantie;
- 4° een beschrijving van het doel van de investeringen;
- 5° een raming van de uitgaven voor elke investering;
- 6° het gevraagde subsidiëringspercentage;
- 7° de vermelding van de financieringsmiddelen voor het niet-gesubsidieerde deel van de investering.

Art. 10. § 1. De gemeenten sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten laatste op de datum waarop ze hun eerste aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie indienen. Dit programma wordt uitgewerkt rekening houdend met het aandeel van de driejarige investeringsdotatie met toepassing van hoofdstuk V en vermeldt het geheel van de subsidieerbare investeringen gepland tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Het driejarig investeringsprogramma van de gemeenten bevat de door de gemeenten in aanmerking genomen investeringen opgenomen in de driejarige investeringsprogramma's overgemaakt door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en door de kerkfabrieken en consistories.

§ 2. De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de gemeente waaronder ze ressorteren in de loop van het trimester dat aan het begin van elke driejarige periode voorafgaat. Dit programma omvat het geheel van de subsidieerbare investeringen die gepland zijn tot het einde van de betrokken driejarige periode.

§ 3. De intercommunales, de administratieve organen van de erkende erediensten die niet bedoeld worden in § 2, de rechtspersonen die onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de uitoefening van de lekenmoraal en de publiekrechtelijke rechtspersonen, bedoeld in artikel 4, 7°, sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten minste honderdtachtig dagen voor de indiening van de eerste aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie met betrekking

Des subsides spécifiques peuvent être alloués aux communes dans les limites de la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

Les subsides octroyés aux intercommunales, aux organes d'administration des cultes reconnus non visés à l'alinéa premier, aux personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et aux personnes morales de droit public désignées par le Gouvernement, sont alloués par le Gouvernement dans les limites des crédits disponibles à cette fin.

CHAPITRE III. — *Le service régional de financement des investissements communaux*

Art. 7. Il est créé un service régional de financement des investissements communaux, ci-après dénommé "le service". Ce service constitue un service de l'Etat à gestion séparée au sens de l'article 140 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991 et est placé sous l'autorité du Ministre qui a les pouvoirs locaux dans ses attributions.

Le service liquide aux communes les dotations triennales d'investissement et de développement.

Il dispose des ressources suivantes :

- 1° la dotation triennale d'investissement;
- 2° la dotation triennale de développement.

Les dépenses du service sont constituées par la liquidation des subsides alloués dans le cadre des dotations triennales d'investissement et de développement aux communes, aux centres publics d'aide sociale et aux fabriques d'église et consistoires.

CHAPITRE IV. — *Le programme triennal d'investissement*

Art. 8. Toute demande de subsides est subordonnée à l'élaboration d'un programme triennal d'investissement. Ce programme peut être modifié par le demandeur de subsides en cours de triennat. Seuls des projets inscrits dans le programme triennal d'investissement sont susceptibles d'être subsidiés.

Art. 9. Le programme triennal d'investissement est établi sur un formulaire conforme au modèle fixé par le Gouvernement. Il comprend au minimum les éléments suivants :

- 1° s'il s'agit d'une commune, une liste des investissements envisagés dans le cadre de la dotation triennale d'investissement, accompagnée d'une note explicitant la manière dont sont rencontrées les priorités du Plan communal de développement ou à défaut celles du dossier de base;
- 2° s'il s'agit d'une commune, une liste des investissements qu'elle désire exécuter dans le cadre de la dotation triennale de développement, conformément à l'article 14;
- 3° pour les autres demandeurs, une liste des investissements envisagés, subsidiables en vertu de la présente ordonnance;
- 4° une description de l'objet des investissements;
- 5° une estimation des dépenses pour chaque investissement;
- 6° le taux du subsides demandé;
- 7° l'indication des moyens de financement de la partie non subsidiée de l'investissement.

Art. 10. § 1er. Les communes transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au plus tard à la date à laquelle elles introduisent leur première demande d'accord de principe d'octroi de subsides. Ce programme est élaboré en tenant compte de la quote-part de la dotation triennale d'investissement qui leur est attribuée en application du chapitre V, et reprend l'ensemble des investissements subsidiables envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

Le programme triennal d'investissement des communes comprend, parmi les investissements contenus dans les programmes triennaux d'investissement transmis par les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires, communes prennent en considération.

§ 2. Les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires transmettent leur programme triennal d'investissement à la commune dont ils relèvent au cours du trimestre précédant le début de chaque triennat. Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiables envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

§ 3. Les intercommunales, les organes d'administration des cultes reconnus non visés au § 2, les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et les personnes morales de droit public, visées à l'article 4, 7°, transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au moins cent quatre-vingt jours avant l'introduction de la première demande d'accord de principe d'octroi de subsides relative à un investissement

tot een investering opgenomen in het driejarig investeringsprogramma. Dit programma bevat het geheel van de subsidieerbare investeringen tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Art. 11. De Regering onderzoekt de driejarige investeringsplannen en de eventuele bijhorende wijzigingen binnen dertig dagen na ontvangst ervan.

Binnen deze termijn kan de Regering aanvullende informatie vragen en opmerkingen maken over de wettigheid ervan.

HOOFDSTUK V. — *De driejarige investeringsdotatie*

Art. 12. Aan elke gemeente wordt een deel van de driejarige investeringsdotatie toegekend.

De subsidies betreffende de driejarige investeringsprogramma's van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de consistories die in aanmerking genomen worden door de gemeenten waaronder ze ressorteren worden geboekt op de driejarige investeringsdotatie van deze laatste. Deze subsidies worden uitbetaald aan de gemeente die het bedrag doorstort aan de begunstigde.

De Regering maakt aan de gemeenten het bedrag van hun aandeel in de driejarige investeringsdotatie bekend, vóór het begin van elke driejarige periode.

Art. 13. De driejarige investeringsdotatie wordt verdeeld tussen de gemeenten evenredig met hun aandeel van de algemene dotatie aan de gemeenten bedoeld in de ordonnantie van 10 maart 1994 tot vaststelling van de regels voor de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten, voor het jaar dat aan het begin van elke driejarige periode voorafgaat.

HOOFDSTUK VI. — *De driejarige ontwikkelingsdotatie*

Art. 14. Binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie, kan de Regering aan de gemeenten subsidies toekennen voor projecten van gewestelijk belang, voor zover deze projecten opgenomen zijn in door de Regering vastgelegde lijst van de prioriteiten van het Gewestelijk ontwikkelingsplan genomen in uitvoering van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, en die betrekking heeft op de krachtens hoofdstuk VII subsidieerbare investeringen.

De projecten die in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie in aanmerking kunnen komen worden aan de gemeenten voorgesteld door de Regering in de loop van het eerste jaar van elke driejarige periode. De gemeenten die deze projecten wensen uit te voeren, nemen ze in hun driejarig investeringsprogramma op.

Art. 15. De projecten die in aanmerking komen voor een deel van de driejarige ontwikkelingsdotatie, maken het voorwerp uit van een nauwe samenwerking tussen de Regering en de begunstigde gemeente tijdens de verschillende fasen van de studies en de werken.

De Regering legt de algemene voorwaarden vast voor de samenwerking met de gemeenten die in aanmerking kunnen komen om de driejarige ontwikkelingsdotatie te ontvangen.

HOOFDSTUK VII. — *De subsidieerbare investeringen*

Art. 16. De uit hoofde van deze ordonnantie subsidieerbare investeringen inzake openbare ruimten zijn :

1° de wegeninfrastructuur :

a) de realisatie van wegen voorzien in het Gewestelijk ent ontwikkelingsplan of in de gemeentelijke ontwikkelingsplannen;

b) de aanleg, de heraanleg, de verbetering van de wegenis en de vernieuwing van het wegdek, voor zover dit laatste een vernieuwing inhoudt van de funderingen en onderfunderingen, met inbegrip van de onmisbare steunen;

c) de realisatie, de aanleg, de verbetering of de restauratie van fietspaden en trottoirs;

2° de uitrusting van de wegeninfrastructuur :

a) het plaatsen en de verbetering van installaties voor openbare verlichting;

b) de verwerving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessie-overeenkomst bestaat;

c) de aanplantingen en de vernieuwing ervan;

3° de groene ruimten :

a) de verwerving van terreinen die zullen dienen als groene ruimte toegankelijk voor het publiek, indien het terrein gelegen is in een gebied voor prioritaire ingroening op het Gewestelijk ontwikkelingsplan of indien dit plan voorziet in de aanleg van een groene ruimte op die plaats;

b) de aanleg en de heraanleg van terreinen die zullen worden bestemd of die verder zullen bestemd blijven als groene ruimte toegankelijk voor het publiek;

repris dans le programme triennal d'investissement. Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiables envisagés jusqu'au terme du triennal concerné.

Art. 11. Dans les trente jours de leur réception, le Gouvernement examine les programmes triennaux d'investissement et leurs éventuelles modifications.

Dans ce délai, il peut demander des compléments d'informations et émettre des observations quant à leur légalité.

CHAPITRE V. — *La dotation triennale d'investissement*

Art. 12. Une quote-part de la dotation triennale d'investissement est allouée à chaque commune.

Les subsides relatifs aux programmes triennaux d'investissement des centres publics d'aide sociale, des fabriques d'église et des consistoires pris en considération par les communes dont ils relèvent, sont imputés sur la dotation triennale d'investissement de celles-ci. Ces subsides sont liquidés à la commune qui rétrocède le montant au bénéficiaire.

Le Gouvernement notifie aux communes le montant de leur quote-part dans la dotation triennale d'investissement avant le début de chaque triennat.

Art. 13. La dotation triennale d'investissement est répartie entre les communes au prorata de la quote-part qu'elles obtiennent dans la dotation générale aux communes visée dans l'ordonnance du 10 mars 1994 fixant les règles de répartition de la dotation générale aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale, pour l'année qui précède le début de chaque triennat.

CHAPITRE VI. — *La dotation triennale de développement*

Art. 14. Dans les limites de la dotation triennale de développement, le Gouvernement peut octroyer aux communes des subsides pour des projets d'intérêt régional, pour autant que ces projets soient repris dans une liste des priorités du Plan régional de développement pris en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, arrêtée par le Gouvernement et qui porte sur des investissements subsidiables en vertu du chapitre VII.

Les projets pouvant bénéficier de la dotation triennale de développement sont proposés aux communes par le Gouvernement dans le courant de la première année de chaque triennat. Les communes qui désirent exécuter ces projets les inscrivent dans leur programme triennal d'investissement.

Art. 15. Les projets bénéficiant de la dotation triennale de développement font l'objet d'une étroite collaboration entre le Gouvernement et la commune bénéficiaire durant les différentes phases des études et travaux.

Le Gouvernement arrête les conditions générales de collaboration avec les communes susceptibles de bénéficier de la dotation triennale de développement.

CHAPITRE VII. — *Les investissements subsidiables*

Art. 16. Les investissements subsidiables en vertu de la présente ordonnance en matière d'espaces publics sont :

1° en ce qui concerne la voirie :

a) les créations de voirie prévues par le Plan régional de développement ou par les Plans communaux de développement;

b) l'aménagement, le réaménagement, l'amélioration de la voirie et le renouvellement du revêtement, pour autant que ce dernier implique un renouvellement des fondations et sous-fondations, en ce compris les soutènements indispensables;

c) la création, l'aménagement, l'amélioration ou la restauration d'itinéraires cyclables et piétons;

2° en ce qui concerne l'équipement de la voirie :

a) l'établissement et l'amélioration des installations d'éclairage public;

b) l'acquisition, le renouvellement et l'installation de mobilier urbain, pour autant que celui-ci ne fasse pas l'objet d'une convention de concession;

c) les plantations et leur renouvellement;

3° en ce qui concerne les espaces verts:

a) l'acquisition de terrains en vue de leur affectation en espace vert accessible au public, si le terrain est compris dans une aire de verdoement prioritaire du Plan régional de développement ou si celui-ci prévoit la création d'un espace vert à cet endroit;

b) l'aménagement et le réaménagement de terrains, en vue de leur affectation ou du maintien de leur affectation en espace vert accessible au public;

c) de aanplantingen en de vernieuwing ervan in de groene ruimten toegankelijk voor het publiek;

4° de uitrusting van groene ruimten :

a) de installatie en de verbetering van verlichtingsinstallaties;

b) de verwerving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessie-overeenkomst bestaat;

c) het rioleringsnet;

5° het verlichten van gevels of van delen van gevels van beschermde, bewaarde of in de inventaris opgenomen gebouwen, met toepassing van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, voor zover deze gevels of delen van gevels zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte;

6° de verwerving en de installatie van kunstwerken op de gemeentewegen of in de voor het publiek toegankelijke groene ruimten;

7° de realisatie, de aanleg en de uitbreiding van begraafplaatsen of columbariums, met inbegrip van de wegen, de toegangswegen, de beplanting en de hekken.

Art. 17. De uit hoofde van deze ordonnantie subsidieerbare investeringen inzake gebouwen zijn :

1° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun verwerving, waaraan de gemeenten of de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een administratieve bestemming geven of zullen geven;

2° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun verwerving, bestemd voor het uitoefenen van erkende erediensten en de lekenmoraal;

3° de oprichting en de renovatie van gebouwen bestemd voor het beheer en het onderhoud van begraafplaatsen.

Art. 18. De uit hoofde van deze ordonnantie subsidieerbare investeringen inzake sanering zijn de creatie, de vernieuwing en de herstelling van het rioleringsnetwerk.

Art. 19. De studies die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de in de artikelen 16, 17 en 18 opgesomde investeringen zijn subsidieerbaar.

Art. 20. De werken en studies die in aanmerking komen voor subsidie krachtens de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed of van de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herwaardering van de wijken, komen niet in aanmerking voor subsidie krachtens deze ordonnantie.

HOOFDSTUK VIII. — De toekenning van de subsidies

Art. 21. De Regering bepaalt de samenstelling van de dossiers inzake aanvragen die ingediend moeten worden overeenkomstig de artikelen 24 en 25, de aard van de noodzakelijke bewijsstukken en de procedures voor de toekenning en de uitbetaling van de subsidie.

Art. 22. § 1. Een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die betrekking heeft op de investeringen bedoeld in artikelen 16, 17 en 18 is ontvankelijk indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt :

1° de investeringen moeten de bepalingen van deze ordonnantie naleven evenals de andere bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;

2° de gewestelijke vergunningen die vereist zijn om de werken te mogen aanvatten, moeten afgegeven zijn aan de aanvrager;

3° de aanvrager moet zich ertoe verbinden het gesubsidieerde goed te onderhouden en te beheren. Daartoe stelt hij een onderhoudsprogramma op voor de vijf jaren die volgen op de definitieve oplevering van de werken, met financiële ramingen voor elk begrotingsjaar :

4° indien de investering betrekking heeft op een gebouw bedoeld in artikel 17, dan moet de aanvrager eigenaar of erfpachter zijn van het goed waarop de investering betrekking heeft. Hij mag er echter slechts eigenaar van zijn op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het bouwwerk als de werken uitgevoerd worden op basis van een promotieopdracht die voorziet in de verwerving van bouwwerken vanaf hun terbeschikkingstelling mits de betaling van annuïteiten, of na afloop van de opdracht als de werken worden uitgevoerd op basis van een promotieopdracht die in de verhuur van bouwwerken voorziet die op termijn wordt gevolgd door een eigendomsoverdracht :

5° de aanvrager moet zich ertoe verbinden om het goed waarvoor hij een subsidie ontvangt, niet te vervreemden of van bestemming te veranderen gedurende de twintig jaren die volgen op de toekenning van de subsidie;

c) les plantations et leur renouvellement dans les espaces verts accessibles au public;

4° en ce qui concerne l'équipement des espaces verts :

a) l'établissement et l'amélioration des installations d'éclairage;

b) l'acquisition, le renouvellement et l'installation de mobilier urbain pour autant que celui-ci ne fasse par l'objet d'une convention de concession;

c) les installations d'égouttage;

5° la mise en lumière de façades ou parties de façades de bâtiments classés, sauvegardés ou repris dans l'inventaire, en application de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, pour autant que celles-ci soient visibles depuis l'espace public;

6° l'acquisition et l'installation d'oeuvres d'art sur les voiries communales ou dans les espaces verts accessibles au public;

7° la création, l'aménagement et l'agrandissement de cimetières ou columbariums, y compris les voiries, les chemins d'accès, les plantations et les clôtures.

Art. 17. Les investissements subsidiables en vertu de la présente ordonnance en matière de bâtiments, sont :

1° la construction et la rénovation des bâtiments en ce compris leur acquisition, que les communes et les centres publics d'aide sociale affectent ou vont affecter à un usage administratif;

2° la construction et la rénovation des bâtiments, en ce compris leur acquisition, affectés ou à affecter à l'exercice des cultes reconnus et de la morale laïque;

3° la construction et la rénovation des bâtiments affectés à la gestion et à l'entretien des cimetières.

Art. 18. Les investissements subsidiables en vertu de la présente ordonnance en matière d'assainissement, sont la création, le renouvellement et la réfection des réseaux d'égouttage.

Art. 19. Les études nécessaires à la réalisation des investissements énumérés aux articles 16, 17 et 18 sont subsidiables.

Art. 20. Ne sont pas subsidiables en vertu de la présente ordonnance les travaux et études qui sont subsidiables en vertu soit de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, soit de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers.

CHAPITRE VIII. — L'octroi des subsides

Art. 21. Le Gouvernement fixe la composition des dossiers de demandes à introduire conformément aux articles 24 et 25, la nature des pièces justificatives nécessaires et la procédure d'octroi et de liquidation du subside.

Art. 22. § 1er. Une demande d'accord de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, est recevable pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

1° les investissements sont conformes aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;

2° les autorisations régionales préalables à l'exécution des travaux ont été obtenues;

3° le demandeur s'engage à assurer l'entretien et la gestion du bien subsidié. A cette fin, il dresse un programme d'entretien portant sur les cinq années qui suivent la réception définitive de l'ouvrage, indiquant les prévisions financières pour chaque exercice budgétaire;

4° si l'investissement porte sur un bâtiment visé à l'article 17, le demandeur doit être propriétaire ou emphytéote du bien sur lequel porte l'investissement. Il peut cependant n'en être propriétaire qu'au moment de la mise à disposition de l'ouvrage lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit l'acquisition d'ouvrages dès leur mise à disposition moyennant paiement d'annuités, ou au terme du marché lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit la location d'ouvrages suivie de terme d'un transfert de propriété;

5° le demandeur s'engage à ne pas aliéner et ne pas modifier l'affectation du bien pour lequel il bénéficie d'un subside dans les vingt ans de l'octroi de ce dernier;

6° de totale investeringsuitgave, BTW inbegrepen, moet minstens drie miljoen frank bedragen. Bij de aanvang van elke driejarige periode wordt dit bedrag geïndexeerd;

7° de aanvrager mag gedurende de twintig jaren die aan de aanvraag voorafgaan, geen subsidie voor hetzelfde voorwerp gekregen hebben;

8° de aanvraag moet vooraf goedgekeurd zijn door de gemeenteraad indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 4, 1°, 3° en 4°, of door het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigen;

9° indien de investering betrekking heeft op een te verwerven goed, moet de bestemming van dit goed overeenstemmen met deze opgenomen in de plannen bedoeld in artikel 2 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. Deze overeenstemming blijkt uit de stedenbouwkundige inlichtingen verstrekt door de gemachtigde ambtenaar overeenkomstig artikel 174 van dezelfde ordonnantie. Het project voor de uit te voeren werken dat bij de aanvraag om principiële instemming gevoegd wordt, moet bij de Regering worden ingediend binnen honderdtachtig dagen na de datum van de verwerving;

10° de aanvraag moet ten laatste vijftig dagen voor het einde van een driejarige periode ingediend zijn.

De Regering kan een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 2°, voldoet, toch inwilligen in geval van door de aanvrager gemotiveerde spoed.

De Regering kan een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 7°, voldoet, toch inwilligen voor zover de investering gerechtvaardigd wordt door onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden.

De Regering kan een aanvraag om subsidie voor werken uit te voeren aan een verworven goed en waarbij de termijn bedoeld in het eerste lid, 9° niet wordt nageleefd, toch inwilligen voor zover bijzondere omstandigheden de vertraging rechtvaardigen.

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden vaststellen die verband houden met :

1° de kwaliteit van de werken;

2° de invoering, in het kader van de aanbesteding der werken, van clausules die de inschrijvers verplichten om stagiairs ten laste te nemen of werklozen te werk te stellen bij de uitvoering van de opdracht.

§ 2. Een aanvraag om toekenning van subsidie met betrekking tot de investeringen bedoeld in de artikelen 16, 17 en 18 is ontvankelijk voor zover aan volgende voorwaarden voldaan wordt :

1° de investeringen moeten conform de bepalingen van deze ordonnantie zijn alsook conform de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;

2° de aanvraag moet conform het ontwerp zijn waarvoor een principiële instemming van toekenning van subsidie bekomen werd.

Art. 23. De Regering kan de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van de toegekende subsidies eisen bij niet-naleving door de begunstigde van de subsidies van de verplichtingen bedoeld in artikel 22, eerste paragraaf, 3°, 5° en 9°.

Art. 24. Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van de aanvraag om principiële instemming van toekenning van subsidie voor de investeringen bedoeld in de artikelen 16, 17 en 18 betekent de Regering aan de aanvrager ofwel de weigering van subsidies of wel de principiële instemming samen met de toestemming om de opdracht in mededinging te stellen. Deze termijn kan door de Regering één maal verlengd worden voor een duur die vijftig dagen niet overschrijdt. Het uitblijven van een beslissing van de Regering binnen deze termijnen geldt als principiële instemming ten belope van het gevraagde subsidiebedrag.

Vanaf de datum van ontvangst van de principiële instemming beschikt de aanvrager over een termijn van honderdtachtig dagen om de analyse van de ontvangen offertes en het voorstel tot aanwijzing van de aannemer over te maken aan de Regering. Na verstrijken van deze termijn vervalt de principiële instemming. Deze termijn kan door de Regering eenmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het voorstel tot aanwijzing van de aannemer, geeft de Regering kennis van de weigering of de toekenning van de subsidie met bijkomende vergunning voor de uitvoering van de werken. Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een bijkomende

6° le coût total des investissements, T.V.A. comprise, atteint un montant minimum de trois millions de francs. Ce montant est indexé au début de chaque triennat;

7° le demandeur n'a pas obtenu de subside portant sur le même objet dans les vingt années précédant la demande;

8° elle a été approuvée, soit par le conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 4, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs;

9° si l'investissement porte sur un bien à acquérir, sa destination doit être conforme à celle prévue par les plans visés à l'article 2 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme. Cette conformité est attestée par la délivrance de renseignements urbanistiques par le fonctionnaire délégué conformément à l'article 174 de cette même ordonnance. Le projet de travaux accompagnant la demande d'accord de principe doit être transmis au Gouvernement dans les cent quatre-vingt jours de la date de l'acquisition;

10° la demande est introduite au plus tard cinquante jours avant la fin du triennat.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subside ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 2°, en cas d'urgence dûment motivée par le demandeur.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subside ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 7°, pour autant que des circonstances imprévisibles et exceptionnelles justifient l'investissement.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subside concernant des travaux à exécuter à un bien acquis ne respectant pas le délai visé à l'alinéa 1er, 9°, pour autant que des circonstances particulières justifient le retard.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à :

1° la qualité des ouvrages;

2° l'introduction, dans le cadre de la procédure de mise en concurrence des travaux, de clauses obligeant les soumissionnaires à assurer la prise en charge de stagiaires ou la mise au travail de chômeurs dans le cadre de l'exécution du marché.

§ 2. Une demande d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, est recevable pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

1° les investissements sont conformes aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;

2° la demande est conforme au projet qui a fait l'objet d'un accord de principe d'octroi de subside.

Art. 23. Le Gouvernement peut exiger le remboursement de tout ou partie des subsides octroyés si le bénéficiaire des subsides ne respecte pas les engagements visés à l'article 22, paragraphe 1er, 3°, 5° et 9°.

Art. 24. Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la demande d'accord de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, le Gouvernement notifie au demandeur un refus ou un accord de principe accompagné de l'autorisation de mise en concurrence du marché. Ce délai peut être prorogé une seule fois par le gouvernement pour une durée n'excédant pas cinquante jours. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut accord de principe pour le montant du subside demandé.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception de l'accord de principe pour transmettre au Gouvernement l'analyse des offres et la proposition de désignation de l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice de l'accord de principe. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la proposition de désignation de l'adjudicataire, le Gouvernement notifie le refus ou l'octroi du subside accompagné de l'autorisation de mise en travaux. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant du subside.

termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn is het bedrag van de subsidie het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde bedrag.

Vanaf de datum van kennisgeving van de toekenning van de subsidie beschikt de aanvrager over een termijn van honderdtachtig dagen om aan de Regering een afschrift over te maken van de bestelling van de werken aan de aannemer. Na het verstrijken van deze termijn, vervalt het recht op subsidie. Deze termijn kan door de Regering éénmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Het opleggen aan de aanvrager van het verkrijgen van een voorafgaande vergunning voor het uitvoeren van de werken, schort de termijn bedoeld in het vierde lid op totdat de overheidsdienst die de vergunning dient af te leveren, een beslissing heeft genomen.

Art. 25. Een aanvraag om toekenning van subsidie voor het maken van studies als bedoeld in artikel 19 is ontvankelijk indien ze :

1° in overeenstemming is met het bepaalde in deze ordonnantie alsmede met de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;

2° vergezeld gaat van de aanvraag om toekenning van subsidie voor de investering waarop de studie betrekking heeft;

3° goedgekeurd is, ofwel door de gemeenteraad, indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 4, 1°, 3° en 4°, ofwel door het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigen.

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden opleggen die verband houden met de kwaliteit en de kostprijs van deze studies.

Art. 26. Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van de aanvraag om toekenning van subsidie bedoeld in artikel 25, geeft de Regering kennis van de toekenning of de weigering van de subsidie.

Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een bijkomende termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn wordt het aangevraagde bedrag het bedrag van de subsidie.

Art. 27. § 1. Binnen de honderdtachtig dagen na ontvangst van het afschrift van de betekening van de opdracht aan de aannemer wordt twintig procent van het subsidiebedrag uitbetaald aan de begunstigde.

Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald binnen honderdtachtig dagen na ontvangst van de volledige eindafrekening.

De begunstigde beschikt over een termijn van honderdtachtig dagen vanaf de voorlopige oplevering van de studies of van de werken om de volledige afrekening samen met de voor de uitbetaling van de subsidie vereiste verantwoordingsstukken over te maken. Na het verstrijken van deze termijn vervalt het recht op subsidie.

Indien de begunstigde en zijn aannemer het niet eens kunnen worden over het bedrag van de eindafrekening, mag er door de begunstigde een voorlopige eindafrekening ingediend worden.

§ 2. Voor de investeringen waarvan de kost meer dan honderd miljoen bedraagt, kan de begunstigde een aanvraag om voorlopige uitbetaling ten belope van veertig procent van het subsidiebedrag indienen, voor zover de werken reeds ten belope van zestig procent van de totale kostprijs uitgevoerd werden.

HOOFDSTUK IX. — *Berekening van de subsidie*

Art. 28. De werken en studies worden ten belope van dertig procent van de kostprijs van de subsidieerbare werken gesubsidieerd.

Dit percentage wordt echter verhoogd tot zestig procent voor de werken en studies die voorkomen in de lijst van de prioriteiten van het Gewestelijk ontwikkelingsplan dat de Regering vastlegde.

Het percentage wordt van zestig procent naar negentig procent verhoogd voor :

1° de gemeenten die dit uitdrukkelijk aanvragen en die voor het jaar dat aan elke driejarige periode voorafgaat een algemene dotatie per inwoner ontvangen hebben die het gewestelijk gemiddelde overschrijdt;

2° de Stad Brussel, voor zover de werken verwezenlijkt worden in de Vijfhoek, namelijk het grondgebied dat omgrend wordt door de lanen die de kleine ring vormen.

Art. 29. De Regering stelt het percentage vast voor de subsidiëring van de projecten die onder de driejarige ontwikkelingsdotatie vallen.

Passé ce délai, le montant du subside est le montant fixé conformément à l'alinéa 1er.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la notification de l'octroi du subside pour transmettre au Gouvernement copie de la notification de la commande des travaux à l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subside. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Lorsqu'une autorisation de mise en travaux est imposée au demandeur préalablement à la commande des travaux, le délai visé à l'alinéa 4 est suspendu jusqu'à ce que l'autorité délivrant l'autorisation se soit prononcée.

Art. 25. Une demande d'octroi de subside pour la réalisation d'études visées à l'article 19 est recevable si :

1° elle est conforme aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;

2° elle est accompagnée de la demande d'accord de principe d'octroi de subside portant sur l'investissement auquel l'étude se rapporte;

3° elle a été approuvée soit par le conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 4, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à la qualité et au prix de ces études.

Art. 26. Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la demande d'octroi de subside visée à l'article 25, le Gouvernement notifie l'octroi ou le refus du subside.

L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant du subside. Passé ce délai, le montant du subside est le montant demandé.

Art. 27. § 1er. Vingt pour cent du montant du subside sont liquidés au bénéficiaire dans les cent quatre-vingt jours de la réception de la copie de la notification de la commande à l'adjudicataire.

Le solde du subside est liquidé dans les cent quatre-vingt jours de la réception du décompte final complet.

Le bénéficiaire dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception provisoire des études ou travaux pour transmettre un décompte final complet, accompagné des pièces justificatives requises pour la liquidation du subside. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subside.

Si le bénéficiaire et l'entrepreneur ne s'entendent pas sur le montant du décompte final, un décompte final provisoire peut être transmis par le bénéficiaire.

§ 2. Pour les investissements d'un montant supérieur à cent millions, le bénéficiaire peut introduire une demande de liquidation intermédiaire équivalente à quarante pour cent du montant du subside lorsque les travaux ont été effectués à concurrence de soixante pour cent de leur coût.

CHAPITRE IX. — *Calcul du subside*

Art. 28. Les travaux et études sont subsidiés à concurrence de trente pour cent du coût des investissements subsidiés.

Toutefois, ce taux est porté à soixante pour cent pour les travaux et études repris dans la liste des priorités du Plan régional de développement arrêtée par le Gouvernement.

Le taux de soixante pour cent est porté à nonante pour cent pour :

1° les communes qui en font la demande expresse et qui perçoivent pour l'année qui précède le début de chaque triennat, une dotation générale par habitant supérieure à la moyenne régionale;

2° la Ville de Bruxelles, pour autant que les travaux soient réalisés dans le Pentagone, à savoir, le territoire circonscrit par les boulevards constituant la petite ceinture.

Art. 29. Le Gouvernement fixe le taux du subside des projets émergeant à la dotation triennale de développement.

Art. 30. Het bedrag dat in aanmerking komt voor de berekening van de subsidie, is dat van de kostprijs der werken en studies, BTW inbegrepen, verminderd met :

1° het bedrag van de niet subsidieerbare werken, studies en kosten die in de investering zijn begrepen. De Regering stelt de lijst van deze posten vast;

2° de bedragen die de begunstigden uit hoofde van andere wetgevingen, reglementeringen, overeenkomsten of eenzijdige akten, ontvangen hebben of zullen ontvangen voor de verwezenlijking van dezelfde investering.

De Regering kan bovendien voor elke categorie van werken of studies een maximumbedrag vaststellen voor de berekening van de subsidie.

Indien er een bijdrage verschuldigd is aan een collectief opzoekingscentrum wordt ze opgenomen in het bedrag dat voor de berekening van de subsidie in aanmerking wordt genomen.

Indien de investering betrekking heeft op een verwerving, wordt het bedrag van de subsidie als volgt berekend :

1° in geval van verwerving in der minne, wordt de subsidie berekend op basis van de aankoopprijs, die de raming verricht door de ontvanger van de registratie niet mag overschrijden;

2° in geval van onteigening wordt het bedrag van de subsidie berekend op grond van de door de hoven en rechtbanken vastgestelde vergoedingen.

Art. 31. De subsidie wordt forfaitair berekend op basis van het bedrag van de aangenomen offerte. Met prijsherzieningen, afrekeningen en aanhangsels wordt geen rekening gehouden.

De Regering kan bijzondere modaliteiten vaststellen voor de berekening van de subsidie indien de investering betrekking heeft op werken die niet konden voorzien worden.

HOOFDSTUK X. — *Opheffings- en overgangsbepalingen*

Art. 32. Het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de Staatsstussenkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken, en verenigingen van polders of van wateringen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 23 januari 1951, 26 september 1951, 1 juli 1952, 12 december 1955, 26 april 1956, 1 februari 1960, 2 juni 1961, 13 december 1966, 26 maart 1969, 12 september 1969, 17 juli 1970, 23 november 1971, 22 februari 1974, 20 december 1976, 4 april 1980, 28 juli 1980, 23 juli 1981, bij de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 december 1990 en 29 april 1993 en bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 november 1997 wordt opgeheven voor wat betreft de materies geregeld door deze ordonnantie;

Worden eveneens opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 15 september 1978 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor het herstellen in het Brusselse Gewest van de wegen voor voetgangersverkeer, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 1981;

2° het koninklijk besluit van 26 april 1982 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor de aanleg, de geschiktmaking, de verbetering of de herstelling van het fietswegennet in het Brusselse Gewest;

3° het koninklijk besluit van 9 oktober 1985 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden en het percentage van de toelagen voor laanbeplantingen en voor beplantingen, voorzieningen, inrichting en herinrichting van gronden met het oog op het behoud of de aanleg van groene ruimten;

4° het koninklijk besluit van 22 juli 1987 tot bepaling van de voorwaarden tot toekenning en het percentage van de subsidies voor het verwerven van onroerende goederen met het oog op het behoud of de inrichting van openbare groenruimten;

5° het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 16 juli 1992 tot regeling van de betoelaging van de aanleg van wandelwegen op het grondgebied van de Stad Brussel in het raam van het programma "De Stadswandelingen", gewijzigd bij het besluit van 26 november 1996 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De verplichtingen die voor het Gewest voortvloeien uit de besluiten bedoeld in het eerste en tweede lid en die uitsluitend betrekking hebben op de uitbetaling van de subsidies zullen vervallen, zonder aanleiding te geven tot de betaling van enige schadevergoeding ten laste van het Gewest, na afloop van een termijn van vijf jaar volgend op de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

Art. 33. § 1. De aanvragen om principiële instemming voor de toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een ontwerp voor het in

Art. 30. Le montant pris en compte pour le calcul du subside est le coût des travaux et études, T.V.A. comprise, diminué des éléments suivants:

1° les montants des travaux, études et frais non subsidiables compris dans l'investissement. Le Gouvernement arrête la liste de ces postes;

2° les montants perçus ou à percevoir par les bénéficiaires pour la réalisation du même investissement en vertu de toute autre législation, réglementation, convention ou acte unilatéral.

Le Gouvernement peut en outre, pour chaque catégorie de travaux ou études, arrêter un montant maximum à prendre en compte pour le calcul du subside.

Lorsqu'une redevance à un centre de recherche collective est due, elle est incluse dans le montant pris en compte pour le calcul du subside.

Lorsque l'investissement comprend une acquisition, le montant du subside est calculé comme suit:

1° en cas d'acquisition à l'amiable, le subside est calculé sur base du prix, qui ne peut dépasser l'estimation du receveur de l'enregistrement;

2° en cas d'expropriation, le montant du subside est calculé sur la base d'indemnités convenues ou fixées par les cours et tribunaux.

Art. 31. Le subside est calculé forfaitairement sur base du montant de l'offre approuvée. Les révisions, décomptes et avenants ne sont pas pris en considération.

Le Gouvernement peut arrêter des modalités particulières de calcul du montant du subside lorsque l'investissement porte sur des travaux imprévisibles.

CHAPITRE X. — *Dispositions abrogatoires et transitoires.*

Art. 32. L'arrêté du Régent du 7 juillet 1949 relatif à l'intervention de l'Etat en matière de subsides pour l'exécution de travaux par les provinces, communes, associations de communes, commissions d'assistance publique, fabriques d'église et associations de polders ou de wateringues, modifié par les arrêtés royaux des 23 janvier 1951, 26 septembre 1951, 1er juillet 1952, 12 décembre 1955, 26 avril 1956, 1er février 1960, 2 juin 1961, 13 décembre 1966, 26 mars 1969, 12 septembre 1969, 17 juillet 1970, 23 novembre 1971, 22 février 1974, 20 décembre 1976, 4 avril 1980, 28 juillet 1980, 23 juillet 1981, par les arrêtés de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale des 6 décembre 1990 et 29 avril 1993 et par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 13 novembre 1997 est abrogé en ce qui concerne les matières réglées par la présente ordonnance.

Sont également abrogés :

1° l'arrêté royal du 15 septembre 1978 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la restauration des voies de circulation piétonnière dans la Région bruxelloise, modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 1981;

2° l'arrêté royal du 26 avril 1982 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la création, l'aménagement, l'amélioration ou la restauration de réseaux d'itinéraires cyclables dans la Région bruxelloise;

3° l'arrêté royal du 9 octobre 1985 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour les plantations d'alignement et pour les plantations, l'équipement, l'aménagement et le réaménagement de terrains en vue de la conservation ou la création d'espaces verts publics;

4° l'arrêté royal du 22 juillet 1987 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour l'acquisition de biens immeubles en vue de la conservation ou de la création d'espaces verts publics;

5° l'arrêté de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale du 16 juillet 1992 fixant les modalités d'octroi de subventions en vue de l'aménagement sur le territoire de la Ville de Bruxelles de promenades d'agrément réalisé dans le cadre du programme "Les Chemins de la Ville", modifié par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 26 novembre 1996.

Les obligations résultant pour la Région des arrêtés visés aux alinéas 1er et 2 qui concernent exclusivement la liquidation des subsides prendront fin, sans que cela puisse donner lieu au paiement d'une quelconque indemnité à charge de la Région, à l'expiration d'un délai de cinq ans suivant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Art. 33. § 1er. Les demandes d'accord de principe d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement pour lesquels un projet de mise en concurrence des

mededinging stellen van de werken werd ingediend bij het Gewest voor de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor tot nog toe geen principiële subsidietoezegging werd toegekend, worden behandeld volgens de procedure vermeld in artikel 24, eerste lid. De termijn vermeld in artikel 24, eerste lid gaat echter in op de datum van de ontvangst van het driejarige investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvragen.

De aanvragen om toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een principiële subsidietoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie, en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer niet op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 24, tweede lid. De termijn bedoeld in artikel 24, tweede lid, gaat in vanaf de datum van de ontvangst van het driejarig investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvrager.

De aanvragen om toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor er een principiële subsidietoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 24, derde lid. De termijn bedoeld in artikel 24, derde lid, gaat echter in vanaf de datum van de ontvangst van het driejarig investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvrager.

§ 2. Om ontvankelijk te zijn, moet een aanvraag om toekenning van subsidie voor investeringen bedoeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid, voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 22, § 1.

De voorwaarden vermeld in artikel 22, § 1, zijn niet toepasbaar op de investeringen bedoeld in § 1, derde lid.

§ 3. De berekening van de subsidie toegekend voor de investeringen bedoeld in § 1 gebeurt volgens de bepalingen van deze ordonnantie.

Art. 34. In afwijking van artikel 10, § 2, sturen de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories hun driejarig investeringsprogramma naar de gemeente onder wier bevoegdheid zij vallen binnen een termijn van drie maanden en dit vanaf de datum van de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

In afwijking van artikel 10, § 3, sturen de intercommunales, de administratieve organen van de erkende erediensten niet bedoeld in artikel 6, eerste lid, de rechtspersonen die onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de uitoefening van de lekenmoraal en de publiekrechtelijke rechtspersonen aangewezen door de Regering, hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering binnen een termijn van drie maanden en dit vanaf de datum van de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

In afwijking van artikel 12 deelt de Regering het voorlopig bedrag van de driejarige investeringsdotatie mee voor de eerste periode van drie jaar, de dag waarop deze ordonnantie in werking treedt.

Brussel, 16 juli 1998.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
belast met Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid Huisvesting
en Monumenten en Landschappen,
Ch. PICQUE

De Minister belast met Economie, Financiën,
Begroting, Energie en Externe Betrekkingen,
J. CHABERT

De Minister belast met Ruimtelijke Ordening,
Openbare Werken en Vervoer,
H. HASQUIN

De Minister belast met Openbaar Ambt,
Buitenlandse Handel, Wetenschappelijk Onderzoek, Brandbestrijding
en Dringende Medische Hulp,
R. GRIJP

De Minister belast met Leefmilieu en Waterbeleid,
Renovatie, Natuurbehoud en Openbare Netheid,
D. GOSUIN

D. GOSUIN

Nota

(1) Gewone zitting 1997-1998.

Documenten van de Raad. — Ontwerp van ordonnantie : A-251/1. —
Verslag : A-251/2. — Amendementen na verslag : A-251/3.

Volledig verslag. — Bespreking en aanneming. Vergaderingen van
10 juli 1998.

travaux a été transmis à la Région avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et qui, à cette date n'ont pas fait l'objet d'une promesse de principe de subside sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 1er. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 1er, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

Les demandes d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire n'ont pas été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 2. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 2, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

Les demandes d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire ont été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 3. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 3, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

§ 2. Pour être recevable, une demande d'octroi de subside relative à des investissements visés au § 1er, alinéas 1er et 2, doit satisfaire aux conditions visées à l'article 22, § 1er.

Les conditions visées à l'article 22, § 1er, ne sont pas applicables aux investissements visés au § 1er, alinéa 3.

§ 3. Le calcul du subside octroyé pour les investissements visés au § 1er s'effectue selon les dispositions de la présente ordonnance.

Art. 34. En dérogation à l'article 10, § 2, les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires transmettent leur programme triennal d'investissement à la commune dont ils relèvent dans un délai de trois mois à dater de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

En dérogation à l'article 10, § 3, les intercommunales, les organes d'administration des cultes reconnus non visés à l'article 6, alinéa 1er, les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et les personnes morales de droit public désignées par le Gouvernement transmettent leur programme triennal d'investissement au Gouvernement dans un délai de trois mois à dater de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

En dérogation à l'article 12, le Gouvernement notifie le montant provisoire de la dotation triennale d'investissement relative au premier triennal le jour de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Bruxelles, le 16 juillet 1998.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi,
du Logement et des Monuments et Sites,
Ch. PICQUE

Le Ministre de l'Economie, des Finances, du Budget,
de l'Energie et des relations extérieures,
J. CHABERT

Le Ministre de l'Aménagement du Territoire,
des Travaux publics et du Transport,
H. HASQUIN

Le Ministre de la Fonction publique, du Commerce extérieur,
de la Recherche scientifique, de la Lutte contre l'incendie
et de l'Aide médicale urgente,
R. GRIJP

Le Ministre de l'Environnement et de la Politique de l'Eau,
de la Rénovation, de la Conservation de la Nature
et de la Propreté publique,
D. GOSUIN

Nota

(1) Session ordinaire 1997-1998.

Documents du Conseil. — Projet d'ordonnance : A-251/1. —
Rapport : A-251/2. — Amendements après rapport : A-251/3.

Compte rendu intégral. — Discussion et adoption. Séance du
10 juillet 1998.